

KARDEŞ KISKANÇLIĞI

Kıskançlık, sevilen birinin başkası ile paylaşılmasına katlanamamaktır. Yaşamın her döneminde görülebilir ancak çocuklukta biraz daha yoğun yaşanabilir.

Doğal, evrensel ve insanı mutsuz edebilen bir duygudur. Önemli olansa ne boyutta yaşadığıdır. Çocuk, herkesin kendisinden daha iyi olduğunu ve kendisinin herkesten daha az sevildiğini düşünmeye başlar. Özellikle küçük çocuklarda yeni doğan kardeşi kıskanma kimi zaman yaşamı etkileyecek ve davranış bozukluğuna neden olacak derecede yoğun yaşanabilen bir duygu olabilmekte ve yardım gerektiren bir hal alabilmektedir.

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ NEDENLERİ

1. Çocuğa Ayrılan Zamanın Azalması

Kardeş doğmadan önce onunla geçirdiğiniz zaman oldukça uzun ve bireyseldi. Kardeş doğduktan sonra ona olan ilginin azalıp kardeşe ilginin artması bu kaygı arttırmaktadır.

2. Yeni Bir Çocuğun Doğumu

Kardeşler arası kıskançlığın derecesi, yeni bir çocuğun doğumuyla anne babanın tutumunda olan değişikliklere, büyük çocukla ebeveyn arasında yerleşmiş olan ilişkiye göre değişir.

3. Kardeşler Arasındaki Yaş Farkı

Yaş farkı az olan kardeşlerde kıskançlığın görülme sıklığı, yaş farkı fazla olanlara oranla biraz daha yüksektir.

4. Dışarıdan İnsanların Telkini

Aile dışından olan insanlar bazı olumsuz düşüncelerin doğmasına neden olabilirler. Çocukların birbirleriyle rekabete girmelerini, kızgınlık duymalarını sağlayabilir.

5. Cinsiyete Göre Ayrımcılık

Cinsiyete göre de bazı farklılıklar yaşanabilir; çocuk kız ve doğan kardeş erkek ise, anne-babanın kendi cinsiyetinden hoşnut olmadığını düşünebilir. Bazı çocuklar mizaçlarından dolayı daha kıskançtır. Ailelerin cinsiyete ilişkin tercihi varsa ve bunu yansıtıyorlarsa, cinsiyete göre kıskançlık yaşanması kaçınılmaz hale gelir.

BELİRTİLER

- Kendine acıma, Üzüntü, Can sıkıntısı
- Öfke, Aşırı sevgi, Aşırı koruma
- Yemek Yememe, Uyku Bozuklukları
- Kâbus Görme, Alt Islatma, Parmak Emme, Anneyle Yatmak İsteme, Bebek gibi Konuşma vb.
- Sinirli Tavırlar Sergileme
- Okul Fobisi
- Anneden Ayrılmak İstememe
- Nefret etme, Vurma Davranışı Sergileme / Aşırı Sevgi Gösterisi, Sevilip Sevilmediklerini Sorma

ÖNERİLER

- Henüz evin tek çocuğu iken sevgi ve ilgi düzeyi abartılmamalı ve kardeş doğmadan önce büyük çocuk hazırlanmalıdır.
- Bebekle ilgili hazırlıklarda aşırıya kaçılmamalıdır.
- Gergin davranılmamalıdır.
- Anne baba iş bölümü yapmalıdır.
- Soyut sözler söylenmemelidir.
- Hamilelik döneminde babası ya da başka bir aile üyesi (anneanne, babaanne) büyük çocuğun bakımıyla ilgili yemek yedirme, banyo yaptırma, uyutma gibi işlere başlayabilir. Böylece anne hastanedeyken ya da bebekle meşgulken çocuk kendini ihmal edilmiş hissetmez ve yaşantısının değiştiği fikrine kapılmaz.
- Kıskanmasın diye çocuğa aşırı hoşgörü gösterilmemelidir ve duyguları ile yüzleşmesi sağlanırsa fiziksel şiddet göstermeyecektir.
- Hem sözel hem de davranışlarla onu sevdiğinizi ifade edin.
- Kıskanan çocukla mümkün olduğunca nitelikli zaman geçirilmeye çalışılmalıdır.
- Aşırı kaygı içeren tavırlarla çocuğu bebekten uzaklaştırmaya çalışmak, yapılabilecek en büyük hatalardan biri olacaktır. Bebeğe zarar vermesine izin verilmeyeceği kesin bir dille anlatılmalıdır.
- Bebekle ilgili işlerde çocuktan yardım istenebilir.
- Kardeşler arasındaki karşılaştırmalardan kaçınılmalıdır.
- Kardeşiyle ilgili karışık duyguları olan çocukların konu edildiği öyküler anlatmak, anne ya da babanın kendi kardeşiyle ilgili ilk hislerini paylaşması, çocuğun duygularını anlaması ve ifade etmesinde fayda sağlayabilir.
- Sevginizin eşit olduğunu göstermeye çalışmak yerine; her çocuğa, birbirinden ayrı olarak, sadece kendisine özel bir sevgi duyulduğunu göstermek daha doğru olacaktır.
- Kardeşinin giyebileceği, ona küçük gelen giysileri ve oynayabileceği oyuncakları beraber ayırmak işe yarayabilir, fakat vermek istemediği şeyler konusunda zorlanmamalıdır.
- Ailenin birlikte yapabileceği, gezinti, piknik, alışveriş, film izleme gibi etkinliklere yer verilmelidir. Kardeşler arasında kıskançlık hissettiğinizde onları birbirinden uzaklaştıracak değil, yakınlaştıracak ortamlar yaratın.
- Dikkatinizi hemen, sorun çıkaran çocuğa yöneltmek yerine, zarar gören çocukla ilgilenmek, kardeşi "mağdur, ezilen" olarak nitelendirmemek gerekir.
- Kısacası, çocuk aileye yeni katılan kardeşinden önce nasıl bir konumda ise, kardeş geldikten sonra da bu konum çok az değişiklikle aynen korunmalıdır.

Kaynaklar :

Haluk Yavuzer: Çocuğun İlk altı yılı

www.cocukdunyasi.net

Alfred Adler: Sorunlu Okul Çocuğu